

Jó kis hely Workshop

A kaposvári kiscsoportos munka tapasztalatai

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat - a Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárságának kezdeményezésére - 2020. március 9-én szervezett Regionális Workshopot Kaposváron a dél-dunántúli Jó kis hely közösségi terek számára az EFOP 1.4.1-15 Integrált gyermekprogramok szakmai támogatása program keretében.

A műhely célja az EFOP 1.4.3. Jó kis hely projektek előrehaladásának nyomon követése, a projektben résztvevők közti kapcsolat építése, a projektek szakmai megvalósulásának támogatása, az esetleges elakadások feltárása, valamint a közösségi terek uniós tervezésének elősegítése volt. A programon a 17 meghívott közösségi térből 16 munkatársai vettek részt.

A frontális előadásokat követően a résztvevők kiscsoportos formában osztották meg egymással gondolataikat. A résztvevők első körben közös ábrákat készítettek, minden ház adatait egy-egy ábrán megjelenítve, majd ezekkel dolgoztak tovább az asztaloknál 4 csoportban. A munka során minden csoport minden témához hozzászólt kb. 10-10 perces időkeretben. Az asztalok felelőse segítette a témafeldolgozást, a feladat megértését, kezelte a jegyzeteket és a 4. kör végén, a nagy körben prezentálta a közös ábra és a közösen feldolgozott téma tapasztalatait 5 percben.

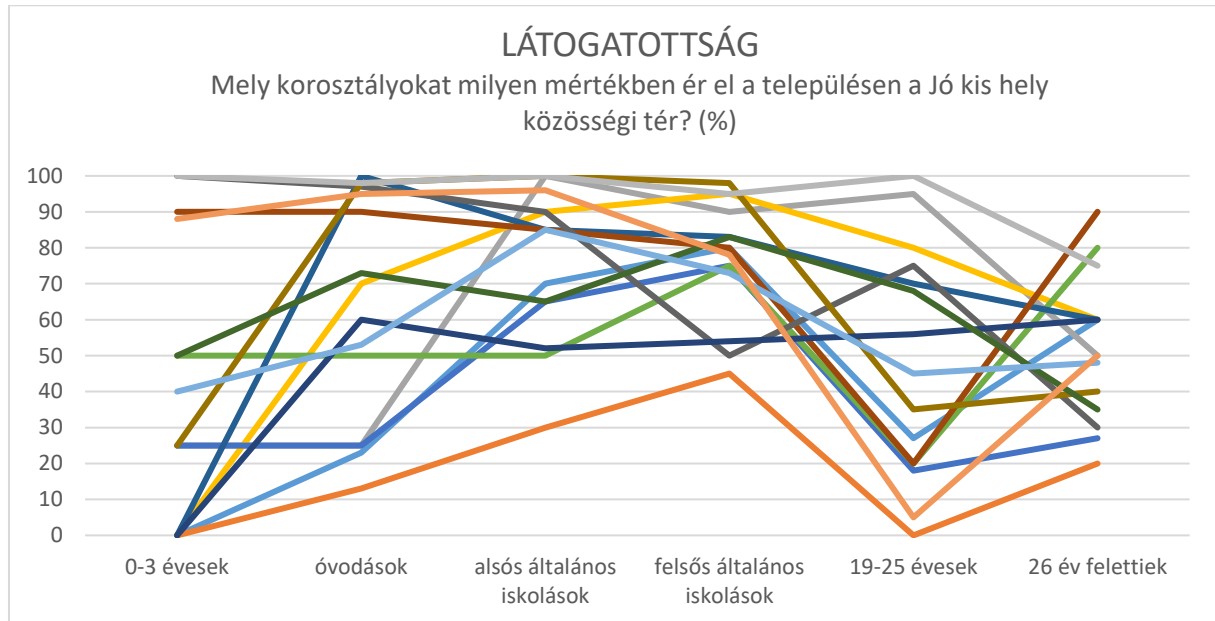
2020 elején 3 régiós workshopot terveztünk országszerte a Jó kis hely helyszínek lefedésével. Az első alkalmat követő vírushelyzet miatt nem tudtuk megrendezni a programokat, pedig a kiscsoportok tudásának összegzését 3 régiós workshop után terveztük kiadni. Szeretnénk, ha addig is használhatóvá válna a dél-dunántúli Jó kis helyek által összeszedett közös tudás, ezért az első alkalom tapasztalatait ezúttal megosztjuk.¹

¹ Az összegzést 2020. júniusában készítette Marozsán Csilla Jó kis hely témavezető.

1. LÁTOGATOTTSÁG

A dél-dunántúli Jó kis hely közösségi terek közös ábrán jelölték azt, hogy a településükön a különböző korosztályok hány százalékát érik el szolgáltatásaikkal. A házak különböző színű vonallal vannak jelölve, kirajzolva az egyedi sajátosságokat és az általános tendenciákat. Az elsőként feltűnő jellegzetességek között van az óvodás és általános iskolás korosztály magas elérése, valamint a 0-3 évesek és a 19-25 évesek bevonásának nehézsége. A programban részt vettek olyan közösségi terek, melyek néhány hónapja nyitottak, ami az alacsony elérési görbék megjelenését érthetővé teszi.

A kiscsoportos megbeszélés tapasztalatai tovább árnyalják a képet. A különböző korcsoportok bevonásának sajátosságai, nehézségei a Jó kis helyeken az alábbiak szerint alakultak:

- egyes településeken nagyon alacsony a kisgyerekek száma, szinte nincsen 0-3 éves gyerekek,
- a 0-3 éves korosztályban a kisgyerekek napirendje mellett az otthoni teendők ellátása fontos szempont (ebéd nem készül, tűz leég, míg eljárnak), a közösségi tér otthontól való távolsága ebben a korosztályban a leghangsúlyosabb tényező (a falu túlsó végéről nem hozzák be a gyerekeket),
- az intézményi ellátásban részesülő gyerekek esetén az óvodai, iskolai ellátás és a Jó kis hely nyitva tartás átfedése van hatással a látogatottságra, (az iskolás gyerekeknél az egyéb iskolai délutáni elfoglaltságok, szakkörök, sportfoglalkozások a délutánba nyúlhatnak),
- a kisiskolás gyerekeknél a szülők féltése jelenik meg, emiatt nem engedik egyedül a gyereket a közösségi térbe, ezért is fontos, hogy a szülők bevonása megtörténjen,
- előfordul, hogy a gyerekek viselkedése, mentális, pszichés problémái miatt restelnek a szülők, ezért nem szívesen járnak, vagy ösztönzik gyerekeiket a közösségbe járásra,
- a nagyobb kamaszkorban jellemzően középiskolások vagy kollégisták a fiatalok, ezért hétköznap csak későn, vagy a hétvégén érhetőek el a településen,
- a felnőttek, fiatal felnőttek munkahelyi elfoglaltságaik miatt kapcsolódnak nehezen a Jó kis helyekhez,
- a kisgyerekes szülők csak akkor tudnak részt venni a programokban, ha a gyereküket is magukkal tudják vinni,
- szinte minden korosztálynál megjelentek belső akadályok, mint a szülő hozzáállása vagy a gyerekek és felnőttek érdektelensége, passzivitása,

- általános technikai nehézségek fordulnak elő néhány helyszínen, pl. nem elég a tér különböző, eltérő igényű korosztály egyidejű programjaihoz, vagy más szolgáltatás is használja a közösségi teret, emiatt alkalmanként akadályozott a programszervezés.

A különböző korcsoportok bevonására több elképzelés körvonalazódott:

- nyitva tartás csúsztatása, kiterjesztése a délutáni, esti időszakra, gyakoribb hétfégi nyitva tartás,
- kihelyezett óvodai, iskolai programok kedvcsinálónak,
- korcsoport-specifikus foglalkozások, programok tervezése, meghirdetése:
  - o 0-3 évesek: Ringató, babamasszázs, fejlesztő programok,
  - o Óvodások: pszichológus, mesedélelőtt, mozgás és beszédfejlesztés,
  - o Iskolások: játékfoglalkozások, kirándulás, korrepetálás, önkéntes programok,
  - o 19-éves kortól: állásbörze, tanácsadás, prevenció, receptcsere, szépségnapok, fénymásolás, hímzőkör, idősek segítése, nyugdíjasok foglalkozása, szolgáltatók, információk elérhetősége a Jó kis helyen (pl. védőnő, családsegítő, fejlesztő),
  - o Minden korosztályt vonzó programok: közösségépítő programok, jeles napok megünneplése, közös sütés-főzés, családi programok, kirándulások.

2. NYITVATARTÁS

A közösségi terek nyitvatartási ideje ez egyes sorokban követhető, amennyiben jelölték, - ott pontozott felületen - látható a leglátogatottabb időszak. Az ábrán jól látszik, hogy alapvetően a gyerekek intézményi ellátásának intervalluma befolyásolja a kihasználtságot. A Jó kis helyek napi 8 órás nyitvatartását a legtöbben igyekeztek úgy alakítani, hogy a fiatalok jobban elérjék. Egy esetben a nyitva tartás legszélesebb kiterjesztését láthatjuk, reggel 8-tól este 8-ig, napközbeni szolgáltatási szünettel. A csoportban felmerült e hétfői nyitva tartás kérdése. A résztvevők közösségi terek fele minden szombaton kinyit, szolgáltat, a másik fele havi 1-2 alkalommal tart nyitva szombaton.

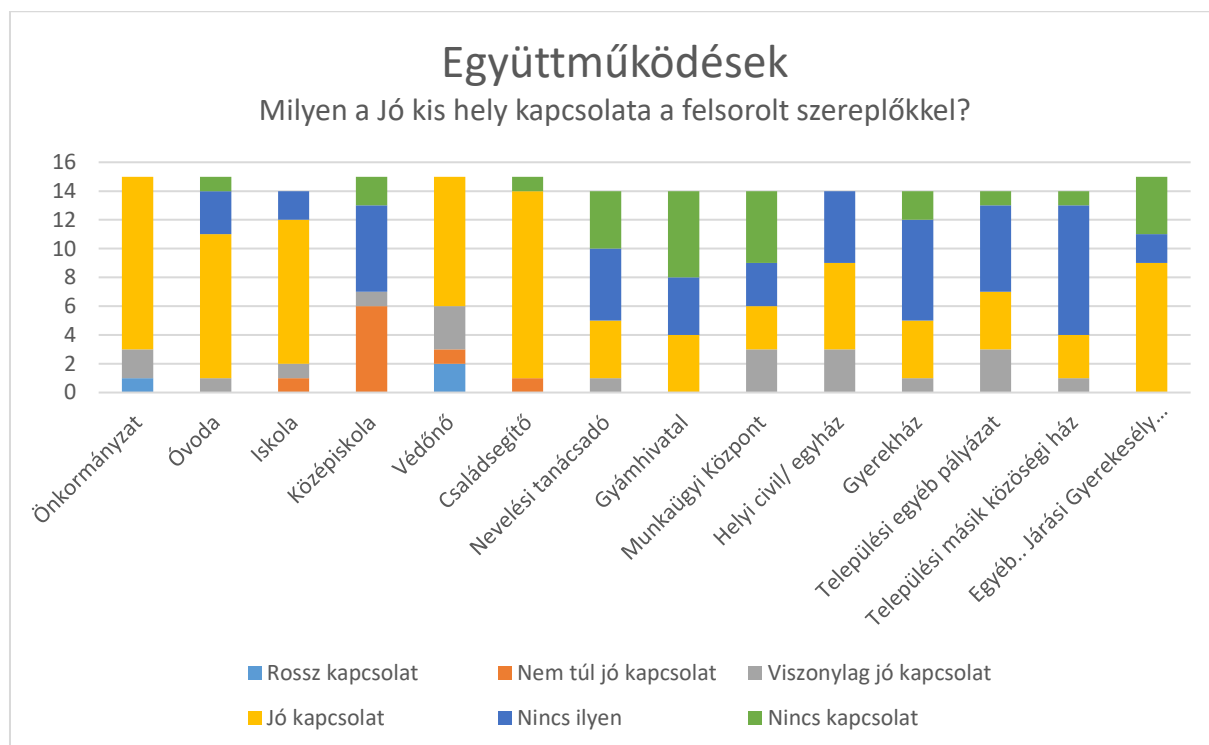

A kiscsoportban a résztvevők összeszedték a kevésbé látogatott időszak (nyitástól 14.30-ig, délen délután sötétben) feladatait, melyekre van idő, amikor kevesebb a látogató:

- előkészítés - felkészülés a foglalkozásokra, programszervezés, szórólapok, meghívók készítése, kihordása, takarítás, ügyintézés, beszerzés,
- adminisztráció - dokumentáció, elszámolás, monitorig töltés,
- szociális támogatás - egyéni segítség, tanácsadás, családlátogatás, adományosztás, mosás, tisztálkodás lehetősége,
- kisgyerekek programjai - baba-mama klub, játszóház kicsiknek,
- szakemberek elérhetősége - védőnő, családsegítő, gyógytornász,
- együttműködés, kapcsolattartás – team, megbeszélések, közös tervezés,
- egyéb – online segítségnyújtás, helyi rendezvényekhez segítségnyújtás.

3. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A közös ábrán ezúttal nem házanként, hanem összességében jelezzük a különböző intézményekkel való együttműködés minőségét. A legfeltűnőbb a kiemelkedően jó kapcsolat a kistépelülés vezetésével (önkormányzat) legtöbbször projektgazdával, valamint a gyerekekre irányuló közvetlen szolgáltatások szereplőivel (óvoda, iskola, védőnő, családsegítő, járási gyerekesély program vagy helyi civil/egyházi szervezet). A speciális élethelyzetben támogatást nyújtó, járási központban működő szolgáltatókkal gyakran nincs kapcsolat (nevelési tanácsadó, gyámhivatal, munkaügyi központ). A középiskolákkal pedig gyakran nincs kapcsolat, vagy ha van is, az nem túl jó.

A kiscsoportban az együttműködések kapcsán megjelölt cél

- a kommunikáció fejlesztése, információk megosztása,
- egy „közös nyelv” kialakítása,
- közös gondolkodás, tervezés, problémamegoldás,
- egyéni és szervezeti fejlődés,
- hálózatosodás (Jó kis helyek között),
- a közösségfejlesztés,
- a lehetőségek, látókör tágítása volt.

Számos érdekes példát találtunk egy együttműködések széles körére (a fenti szereplőkön túl)

- rendvédelmi szervek (rendőrség, tűzoltóság),
- nemzetiségi önkormányzat,
- könyvtár (kp-i és helyi),
- további segítők, szakemberek, pl. gyerekorvos, dúla (asszonytársai segítő),
- önkéntesek,
- támogatók pl. helyi vállalkozók, bolt, vendéglátó egységek,
- egyéb szervezetek pl. EFI Egészségfejlesztési Iroda, Erdészet, Pécsi Madártani Egyesület.

4. KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL

A kiscsoportos munkából kiderült, hogy a családokkal való kapcsolattartás több formája is megjelenik a Jó kis helyek eszköztárában.

A találkozások célja általában a programtoborzás (van ahol minden JKH által szervezett programra meghívó készül, azt személyesen, becsengetve adják át), az iskolai előmenetel megbeszélése, aktuális probléma megoldása (szülő kérésére vagy gyerekekkel kapcsolatos), vagy véleménykérés (igényfelmérés, kérdőívvezés).

A családlátogatás szereplői házanként eltérőek, függ a munkatársak helyismeretétől, kompetenciájától, hogy milyen kombinációban mennek a családokhoz látogatni a munkatársak. Több helyen ez szigorúan 2 fős stáb mehet csak ki családlátogatásra, másutt egyedül is kijárnak munkatársak a helyi lakosok otthonaiba.

A családlátogatáson túl természetes, hogy adott esetben a szülő keresi meg a problémájával a munkatársakat a közösségi térben. Ezen túl jól működő eszköz a szülői értekezlet (szakmai munkatárs, osztályfőnök, óvónő, szakmai vezető-védőnő, JKH, családgondozó részvételével), a hazakísérés, vagy a jeles napokhoz kapcsolódó találkozások pl. nőnap virágosztás.

5. JAVASLATOK A KISCSOPORT-TAPASZTALATOK ALAPJÁN

A jó gyakorlatok azt mutatják, hogy a célcsoport elérése eredményesebb azon helyszíneken, ahol a nyitvatartás igazodik a célcsoport élethelyzetéhez, időbeosztásához. Javasoljuk tehát a nyitva tartás újragondolását, igény szerinti átalakítását, a hétvégi programok rendszeresítését.

Javasoljuk az együttműködések megerősítését és bővítését, így újabb partnerek bevonását a tevékenység sikeresebb ellátása érdekében. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjain túl például az ifjúságot érintő szervezetekkel, intézményekkel (középiskola, foglalkoztatási hivatal, egyéb) történjen kapcsolatfelvétel, együttműködés.

A Jó kis helyeken a legkönnyebben elérhető csoport az óvodás, általános iskolás gyerekek köre. Javasoljuk, hogy a további korcsoportok (0-3 évesek, kamaszok, 25 év feletti) megszólítása is történjen meg, igényeik felmérése után speciálisan a számukra szervezett programok is kerüljenek meghirdetésre.

A szolgáltatások elsőként a gyermekeket érik el, a szülők elérése, segítése is kiemelt feladata a Jó kis helyeknek. Javasoljuk, hogy rendszeres kommunikációs fórumokat, személyes találkozókat szervezzenek a szülők tájékoztatására, együttműködésének ösztönzésére.